

การลดความชื้นโดยใช้แสงอาทิตย์

คือ การใช้แสงอาทิตย์เป็นแหล่งความร้อน โดยมีการเคลื่อนที่ของอากาศเป็นตัวช่วยพาความชื้น ออกจากเมล็ด ทำให้ความชื้นของเมล็ดลดลง เป็นวิธีการที่ประหยัด ไม่ยุ่งยากแต่มีข้อเสียคือ ใช้แรงงานและพื้นที่ในการตาก

การตากข้าวในนา ทำให้เกิดการสูญเสีย ทั้งน้ำหนัก และคุณภาพข้าว น้ำหนักข้าวลดลง เนื่องจากถูก นก หนูทำลาย เกิดการร่วงหล่น ขณะตาก และขนย้าย การสูญเสียคุณภาพ เนื่องจากการตากข้าวทิ้งไว้ในนา ช่วงกลางวัน ข้าวได้รับอุณหภูมิสูงจากแสงแดดความชื้นของเมล็ดลดลง ข้าวแห้ง ขณะที่ช่วงกลางคืน อุณหภูมิลดต่ำลง ความชื้นสัมพัทธ์ของอากาศสูงขึ้น ข้าวจึงดูดความชื้นกลับเข้าไปอีกครั้ง การเปลี่ยนแปลงความชื้นภายในเมล็ดข้าวแห้งและชื้นสลับกัน ทำให้เกิดการร้าวในเมล็ด เมื่อนำข้าวไป นวดหรือสี จึงเกิดการแตกหัก คุณภาพการสีลดลง นอกจากนี้ยังได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อม เช่น ข้าวเปียกน้ำ ค้างในเวลากลางคืน หรือเปียกฝนใน ระหว่างการตาก

การตากลาน ปัจจุบันการใช้รถเกี่ยวนวด ทำให้เกษตรกรขายข้าวสด (ความชื้นสูง) แก่โรงสี หรือพ่อค้าคนกลางทันที ดังนั้น ภาระในการลดความชื้นจึง อยู่ที่พ่อค้า หรือโรงสี แต่เกษตรกรบางกลุ่มยังคงตาก ข้าวลดความชื้นเอง หรือเพื่อเก็บไว้ทำพันธุ์ การตากข้าวบนลานมีข้อควรปฏิบัติ ดังนี้

1. ทำความสะอาดลานตาก ควรมีวัสดุแห้ง และสะอาดรองรับเมล็ด เช่นผ้าใบ หรือเสื่อที่สานด้วยไม้ไผ่ ฯลฯ ไม่ควรตากกับพื้นซีเมนต์ หรือถนนโดยตรง เพราะเมล็ดอาจได้รับความร้อนสูงเกินไป

2. ความหนาของกองข้าว ควรหนาประมาณ 5-10 เซนติเมตร การตากหนาเกินไปจะทำให้การระบายอากาศไม่ดี ข้าวแห้งช้า การตากบางเกินไป ทำให้อุณหภูมิข้าวสูงมีผลต่อความงอกของข้าวได้ ควรหมั่นกลับกองข้าวทุกๆ 2 ชั่วโมง หรือวันละ 4 ครั้ง ในระหว่างการตาก เพื่อให้ลดความชื้นได้อย่างรวดเร็วและสม่ำเสมอ

3. ควรมีวัสดุคลุมกองข้าวเพื่อป้องกันน้ำค้างหรือฝน

4. ไม่ควรตากข้าวนานเกินไป ระยะเวลาในการตากข้าวขึ้นกับ ความชื้นเริ่มต้น ความหนาบางของกองข้าวขณะตาก และความถี่ในการกลับกองข้าว ตลอดจนระดับความชื้นที่ต้องการโดยทั่วไป ควรลดความชื้นให้เหลือประมาณ 12-14% จึงหยุดตาก

